

Håndbok for kontraktører på Nikkelverket

Denne håndboken er utarbeidet av HMS-avdelingen ved Nikkelverket. Den siste versjonen vil være tilgjengelig på nikkelverk.no

NIKKELVERK

Innhold

Velkommen til oss på Nikkelverket	3
Omfang	4
Prekvalifisering	4
Personlig sikkerhetskurs	4
Stedlig sikkerhetskurs	4
Livreddende regler og kritiske kontroller	4
Etiske retningslinjer og varsling	6
Varsling	6
Risikotilnærming	6
Hygienetiltak ved arbeid med kjemikalier	6
Påbudt verneutstyr	6
HJELM	6
VERNETØY	7
VERNESKO	7
ØYEVERN	7
ÅNDEDRETTSVERN	7
HØRSELVERN	7
HANSKER	7
Arbeid på åpne prosessanlegg som fører følgende kjemikalier: SO ₂ , Cl ₂ , H ₂ S, O ₂ , NaOH, NaHS, KOH, HCl, H ₂ SO ₄ og H ₂ O ₂	7
ARBEID PÅ ÅPNE PROSESSANLEGG	8
ARBEID PÅ LUKKEDE PROSESSANLEGG	8
ARBEID MED FULL KJEMIKALIEDRESS	8
SPYLING	8
ARBEID MED PARTIKKEL ELLER STØVFARE	8
ARBEID I EX-SONER	8
Risikotilnærming og arbeidstillatelse	9
Påbudt arbeidstøy og verneutstyr	10
ANSATTE OG KONTRAKTØRER	10
BESØKENDE	12
SJÅFØRER	12
MLP	12
Arbeid med fallfare	12
Trange rom	13
Trafikk	13
El-sikkerhet	14
Løfteoperasjoner	14
Brann og eksplosjon	14

NIKKELVERK

Varslingsrutiner ved ulykker	14
Avviksrapportering	14
Arbeidstillatelser.....	15
Kurs	15
Revisjonshistorikk	16

Velkommen til oss på Nikkelverket.

«Tenk Sikkerhet Først». Det er tre ord som representerer vår strategi. Tre ord som representerer hvordan vi forventer at du som kontraktør skal ha en tydelig risikotilnærming til det arbeidet du skal utføre for oss, og tre ord som gir en tydelig føring på at sikkerhet går foran våre produksjonsmål. Det er ikke bare lov til å stoppe og tenke grundig igjennom hvilke farer som kan møte deg i den jobben du nå skal utføre, men vi forventet av deg at du og arbeidslaget ditt planlegger alle jobber slik at de kan utføres uten skader. Null alvorlige skader er ingen visjon, det er vårt mål.

Glencore Nikkelverk er en prosessindustri med mange farer med stort potensiale. For å styre disse er det innført et ledelsessystem, Nikkelverk Business System (NBS), med standard operasjonsprosedyrer og en-punktsleksjoner. Dette ledelsessystemet er en nødvendighet for å lede aktiviteter til mange mennesker som arbeider med kompliserte oppgaver. Dette krever selvsagt også at du som kontraktør er kjent med dem – og at du følger dem.

Tenk sikkerhet først – da er du profesjonell!

Harald Eik
Direktør HMS & Kvalitet

NIKKELVERK

Omfang

Denne kontraktørhåndboka setter krav og forventninger til HMS-standarden til våre kontraktører. Reglene i kontraktørhåndboka gjelder for kontraktører og kontraktørers underleverandører.

Prekvalifisering

Som kontraktør på Nikkelverket forventer vi at dere som firma har fokus på HMS forbedringer. God sikkerhetskultur er et viktig kriterium for oss når vi evaluerer forespørslers. Nikkelverket har en praksis der alle kontraktører skal prekvalifiseres og godkjennes for arbeid på Nikkelverket.

Kontraktørene har ansvar for oppfølging av egne underkontraktører, også kalt underentreprenører (UE). Enhver bruk av underkontraktører som skal arbeide inne på Nikkelverket sitt område skal også prekvalifiseres og godkjennes av Nikkelverket.

For prekvalifisering må innkjøpsavdelingen kontaktes; innkjop@glencore.no

Personlig sikkerhetskurs

Alle ansatte fra kontraktører som skal utføre arbeid på bedriften skal på forhånd ha gjennomført et sikkerhetskurs. Denne tas som nettopplæring og påmelding skjer ved henvendelse til resepsjonen@glencore.no.

Stedlig sikkerhetskurs

Før utførelse av arbeid må det gjennomføres stedlig sikkerhetskurs i den enkelte produksjonsavdeling. Ta kontakt med avtaleeier/bestiller.

Livreddende regler og kritiske kontroller

Formål

De livreddende reglene skal hindre at vi utsettes for situasjoner som har potensialet til å ta liv dersom noe skulle gå galt. Reglene skal bidra til å gjøre Nikkelverket tryggere og hjelpe oss mot målet om null skader. De livreddende reglene utgjør den siste barrieren som skal hindre en dødsulykke.

Det er utarbeidet et hefte «Livreddende Prosedyrer» som er en forenklet samling av våre viktigste prosedyrer og kritiske kontroller. Bruk denne for å unngå alvorlige ulykker rundt våre vanligste fareområder.

Kritiske kontroller er de viktigste tiltak man gjør før å unngå ulykker rundt våre livreddende regler. Se under for en oversikt over livreddende regler med tilhørende kritiske kontroller og sørg for at alle kontraktører har mottatt dette heftet og har det med i lommen på arbeidstøyet hver dag

NIKKELVERK

FAREOMRÅDE

SIKRE LØFTE-
OPERASJONER

GÅ ALDRI UNDER HENGENDE LAST

TRANGE ROM

SØRG ALLTID FOR PÅKREVD TILLATELSE
FØR DU ENTRER TRANGE ROM

FALLFARE

VÆR ALLTID SIKRET VED ARBEID I HØYDEN

ARBEID MED
KJEMIKALIER

BRUK ALLTID PÅKREVD VERNEUTSTYR VED
HÅNTERING AV KJEMIKALIER

ISOLERING AV
ENERGI

FRIGJØR OG SIKRE ENERGI OG KREFTER
VED ARBEID PÅ UTSTYR

SIKKERHETS-
SYSTEMER

SETT ALDRI EN SIKKERHETSBARRIERE UT
AV FUNKSJON UTEN GODKJENNING

TRAFIKK

BRYT IKKE SIKKERHETSSONEN MELLOM
KJØRETØY OG GÅENDE UTEN KLARSIGNAL

Kritiske kontroller

- Jeg bekrefter at utstyret er egnet for den aktuelle bruken.
  - Jeg bekrefter at jeg bruker løfteredskapet riktig.
  - Jeg merker og sperrer av området.
-
- Jeg bekrefter at MLP er utført.
  - Jeg bekrefter at gassmåling er blitt utført og det er nok oksygen tilstede hele tiden.
  - Jeg bekrefter at entringsvakt er til stede og vi har en plan for redning.
-
- Jeg etterstreber å bruke sikreste metode og utstyr.
  - Jeg etablerer hard barrikade før det lages åpning med fallfare.
  - Jeg bruker påkrevd sikring og har sikkert forankringspunkt.
  - Jeg sikrer løse gjenstander.
  - Jeg vurderer klem- og veltefaren ved bruk av personløfter.
-
- Jeg har kunnskap om kjemikaliene jeg håndterer.
  - Jeg har kontrollert verneutstyr og bruker det riktig.
  - Jeg står ikke i skuddlinja ved inngripen på utstyr.
-
- Jeg bekrefter at alle energikilder er identifisert, isolert, merket (M) og avlåst (L).
  - Avlåsing er gjennomført av en kjentmann og sjekket av en annen kjentmann.
  - Jeg bekrefter at jeg jobber på riktig utstyr og tester at det er energiløst (P).
-
- Jeg utfører MOC før endring på sikkerhetssystemer
    - *MOC = Dokumentert endringsledelse. Konsekvensen av endringen er vurdert akseptabel av minst to kompetente personer.
  - Jeg innhenter godkjenning:
    - før jeg endrer på sikkerhetsutstyr
    - før jeg kobler ut sikkerhetsforriglinger
    - før jeg avviker fra sikkerhetsprosedyrer
    - når planen ikke kan følges.
-
- Gående og sjåfør skal oppnå blikkontakt og gi signal.
  - Som sjåfør skal jeg:
    - utføre daglig kontroll av kjøretøy
    - alltid bruke sikkerhetsbelte
    - bruke to barrierer ved parkering.
  - Som gående skal jeg:
    - ikke være i arbeidssonen eller blindsonen til et kjøretøy
    - ikke krysse kjørebane før kjøretøy er stoppet opp.

GÅ ALDRI FORBI ET MULIG BRUDD PÅ EN LIVREDDENDE REGEL UTEN Å SI IFRA

NIKKELVERK

Brudd på livreddende regler

Forhold som oppleves som brudd eller mulig brudd på livreddende regler skal følges opp i eget firma og linjen her på fabrikk. Avhengig av læringsrapporten kan slike brudd medføre en vernesamtale med Direktør HMS, sammen med vedkommende som har brutt regelen og hans nærmeste overordnede og eventuelt tillitsvalgt. Det er Nikkelverkets kontaktperson som skal ta initiativ til et slikt møte.

Etiske retningslinjer og varsling

Det forventes at alle ansatte og innleide medarbeidere, og de som jobber på vegne av Nikkelverket overholder våre [verdier](#) og [etiske retningslinjer](#).

Varsling

Bedriften ønsker at eventuelle kritikkverdige forhold i virksomheten kommer frem i lyset, slik at det kan iverksettes tiltak mot forholdet.

Vi oppfordrer derfor alle ansatte til å varsle dersom de oppdager slike forhold. For å oppnå dette ønsker vi å legge til rette for at ansatte på alle nivåer skal kunne føle seg trygge på å varsle internt om slike forhold, uten at dette får negative konsekvenser for den som varsler.

Ta kontakt med avtaleeier/bestiller for mer informasjon om varslingsrutinene.

Risikotilhærming

Før iverksettelse av en arbeidsoppgave skal det gjennomføres en systematisk og trinnvis gjennomgang av alle risikoelementer, slik at tiltak kan iverksettes for å fjerne eller kontrollere de identifiserte risikoelementene. Dette gjøres enten ved å gjennomføre en sikker jobb analyse, SJA, eller utfylling av TSF-skjema (TSF = Tenk Sikkerhet Først = Personlig sikker jobb analyse).

Ta kontakt med avtaleeier/bestiller for mer informasjon om SJA/TSF.

Hygienetiltak ved arbeid med kjemikalier

Viser til arbeidstilsynets forskrift om utførelse av arbeid, paragraf [§3-17. Hygienetiltak ved arbeid med kjemikalier](#).

Påbudt verneutstyr

Påbudt verneutstyr for kontraktører som jobber på nikkilverkets område er:

- Hjelme
- Vernetøy
- Vernesko
- Øyevern

I enkelte områder vil det kreves annet verneutstyr utover det som er beskrevet her.

Ved arbeidsdagens start og slutt er det tillatt å gå fra parkeringsplass/rotasjonsgrinder til garderobe/kontor (og omvendt) uten arbeidstøy og verneutstyr, men refleksest skal benyttes.

Hjelme

Det skal alltid benyttes hakestropp på hjelme når det eksisterer en fallfare.

Nikkelverket har et system for hjelmfarge:

- Hvit: Standard hjelmfarge. Lærlinger har rød navnelapp.
- Rød: Besøkende.

NIKKELVERK

- Grønn: Verneombud og hovedverneombud.
- Gul: Fagleder Industrivern og industrivernledelse.

Kontraktører må ikke benytte gul eller grønn hjelm uten at dette på forhånd er avklart med bedriften.

Vernetøy

Arbeidstøyet skal være lange bukser og overdel med lange ermer.

Arbeidstøyet skal minimum ha synlighetsklasse 2 (EN 471/ISO 20471). I mangel av dette må refleksevest med tilsvarende synlighetsklasse benyttes over arbeidstøyet.

Ytterste plagg skal være lysbuesikkert i elektrolyseavdelingene.

Vernesko

Kontraktører kan benytte den type vernesko som egen risikovurdering viser er tilfredsstillende. Valg av høy eller lav vernesko skal risikovurderes per person med hensyn til overtråkk. Glencore Nikkelverk forbeholder seg retten til å kreve andre typer vernesko der valgt vernesko ikke anses å være akseptabel.

Øyevern

Med øyevern menes vernebriller, hjelmvisir, sveisemasker og helmasker. Private briller ansees ikke som øyevern.

Det er påbudt å bruke ansiktsskjerm ved sliping og kutting med slipeskive. Unntatt er stasjonære arbeidsplasser der verneanordning på slipemaskin vil gi tilstrekkelig beskyttelse.

Enkelte avdelinger kan ha strengere krav til øyevern. Disse skal det bli opplyst om på stedlig sikkerhetskurs.

Åndedrettsvern

Fluktmasker skal være lett tilgjengelig for alle som ferdes i produksjonslokalene, og som ikke allerede bærer åndedrettsvern med tilsvarende beskyttelse. I områder med gassfare skal alltid helmaske medbringes dersom rømning er vanskelig og kan ta lang tid (basert på risikovurdering).

For maskepåbud i de ulike avdelinger henvises det til stedlig sikkerhetskurs.

Hørselvern

Hørselvern skal benyttes i områder eller ved arbeidsoperasjoner skiltet som støysone, (der ekvivalent støynivå overstiger 85 dBA). Det er forbud mot bruk av radio/musikk/etc. i hørselvern på bedriften.

Det er generelt forbud mot all bruk av hodetelefoner med musikk og radio ved ferdsel på bedriftsområdet. Dette gjelder også til og fra garderobe/kontor.

Hansker

Det er påbudt med bruk av hansker ved produksjons- og vedlikeholdsarbeid.

Dette kravet kan fravikes ved:

- Dokumentert SOP/EPL med grunnlag i risikovurdering
- Dokumentert SJA/TSF

Hanskene skal gi hensiktsmessig vern for de farer som er identifisert. Dersom to eller flere farer kommer i konflikt med egnet beskyttelsesvern, skal man velge den hansken som gir vern mot den faren som har høyest konsekvens. Man kan også kombinere hansker, som f.eks. kutthanske under syrehanske.

Arbeid på åpne prosessanlegg som fører følgende kjemikalier:

SO₂, Cl₂, H₂S, O₂, NaOH, NaHS, KOH, HCl, H₂SO₄ og H₂O₂

Arbeid på utstyr som fører farlige væsker eller gasser er forbundet med en risiko og krever at en sikrer seg godt. Livreddende regel nummer 4 sier at man alltid skal bruke påbudt verneutstyr ved håndtering av kjemikalier. Dette avsnittet angir retningslinjer for dette.

Enkelte avdelinger kan ha strengere krav til verneutstyr.

NOTE: Husk EX-sikkert utstyr i EX-områder

Arbeid på åpne prosessanlegg

1. Inngripen på rør, tanker og utstyr (typisk ved demontering av ventiler, luker, flenser, pumper, rør og vedlikeholdsarbeid) som medfører fare for utstrømming av gasser, væsker, støv og slam.
2. Drenering eller trykkavlastninger.
3. Pressetømming og arbeid på presseshuter, belter og tobber.
4. Betjening (åpning/stenging) av ventiler med mulig eksponering mot gasser og væsker, f.eks. arbeid på siler, justering av elektrolysetanker o.l.
5. Prøvetagning hvor prøvetagningsutstyret ikke kan betegnes som lukket (f.eks. i eget skap hvor dør lukkes før tapping av prøve).

Arbeid på lukkede prosessanlegg

1. Operatør runder og inspeksjon.
2. Betjening som åpning og stenging av ventiler uten mulighet for eksponering mot gasser og væsker.
3. Forebyggende vedlikehold og visuell inspeksjon hvor rør og utstyr ikke åpnes.

Arbeid med full kjemikaliedress

1. All ferdsel og arbeid på Svovelsyrefabrikken
2. Alt arbeid på åpent prosessanlegg med lut, hydrogenperoksid og svovelsyre.
3. Spyling og rengjøring inni rør, tanker og utstyr som fører lut, hydrogenperoksid og svovelsyre.

Spyling

1. Generell spyling av omgivelsene.
2. Spyling og rengjøring inni rør, tanker og utstyr
3. Arbeid med høytrykkspyler

Arbeid med partikkel eller støvfare

1. I områder merket med støvfare / påbudt bruk av støvmaske
2. Sveising, sliping og kutting.
3. Rengjøring og blåsing med trykkluft.
4. Arbeid i områder hvor det kan være fare for støv, f.eks ved rivningsarbeid.

Arbeid med gassfare

1. I områder merket med gassfare / påbudt bruk av gassmaske.
2. Inngripen på rørledninger / utstyr som fører giftig gass
3. Feilsøking etter lekkasjer av giftig gass

Arbeid i Ex-soner

Se egne prosedyrer, ref. #1, #2 og #3 for dette under «Andre relevante prosedyrer».

Om heldekkende øyevern og åndedrettsvern

Heldekkende øyevern er:

- Vernebriller og heldekkende visir
- Vernebriller og sveisemaske

NIKKELVERK

Heldekkende åndedrettsvern er:

- Motordrevet åndedrettsvern / overtrykksmaske (vernebriller skal brukes under)
- Helmaske

Heldekkende åndedrettsvern kan alltid erstatte heldekkende øyevern.

Risikotilnærming og arbeidstillatelse

Arbeidstillatelse skal innhentes ved Inngrep på rør, tanker og utstyr (vedlikeholdsarbeid som: demontering av ventiler, luker, flenser, pumper, rør og lignende) som medfører fare for utstrømming av gasser, væsker, støv eller slam. (arbeid på åpne prosessanlegg kapittel 2.1 **pkt. 1**).

Faste operatørrutiner beskrevet i SOP/EPL gis unntak.

Dette gjelder for:

1. Lut, scrubberlut og syrer
2. Giftige gasser
3. Eksplosive gasser
4. Slammer og slurry
5. Filtrater
6. Urene løsninger inkl. fødeløsninger
7. Sterke og svake løsninger, elektrolytter og anolytter
8. Karbonatløsninger
9. Tørre stoffer som matte, filterstøv osv.

Ved bruk av arbeidstillatelsessystem skal kontrolltiltak på arbeidstillatelsen fremkomme. Det er utsteder som legger til eller trekker fra kontrolltiltak under planlegging av arbeidet.

For varmt arbeid vises det til egen prosedyre.

NIKKELVERK

Påbudt arbeidstøy og verneutstyr

Ansatte og kontraktører

	«Generelt arbeidstøy og verneutstyr»			Øye vern		Åndedrettsvern			Kjemikaliedress	2 personer påkrevd	Noter: 1, 2, 3, osv, Unntak: A, B, C, osv
	Standard bekledning	Fluktmaske	Hørselvern	Vernebrille	Heldekkende øyevern	Støvmaske	Heldekkende åndedrettsvern	Friskluft			
Obligatorisk i alle områder (ansatte, kontraktører og innleide)	X	X		X							1, 2, 3, 4, 5, A, B, C, D
Områder merket støysone eller m/ støynivå > 85 dBA.	X	X	X	X							6
Normale arbeidsoppgaver, se definisjoner på s. 2.											
2.1 Arbeid på åpne prosessanlegg	X	X			X						11
2.2 Arbeid på lukkede prosessanlegg	X	X		X							
2.3 Arbeid på anlegg med svovelsyre, H2O2 og lut inkl. lossing	X	X			X				X		9, 10
2.4 Spyling	X	X			X						
2.5 Arbeid med partikkel eller støvfare	X	X			X	X					12
2.6 Arbeid i område med gassfare	X						X				7
Spesielle arbeidsoppgaver											
Arbeid på åpne prosessanlegg m/ H2S eller NaHS	X							X		X	8
Feilsøking etter lekkasjer av giftig gass	X						X				8
2.7 Arbeid i Ex-soner	Se kapittel 2.6.										

NIKKELVERK

Noter:

1. Arbeidstøy:

- Alt arbeidstøy som er ytterste plagg og verneutstyr skal være innkodet på lager (SAP), og derav godkjent.
- Arbeidstøyets overdel og/eller refleks vest skal være lukket og iht. EN471/ISO20471 synlighetsklasse 2
- Ytterste arbeidstøy skal være lange bukser og langarmet overdel.
Når man jobber i eller ved elektriske anlegg, inkludert elektrolyseavdelingene skal ytterste arbeidstøy også være lysbuesikkert. For Ex-soner skal ytterste arbeidstøy være anti-statisk.

2. Vernesko:

Ved behov for andre ikke lagerførte vernesko skal dette avklares med ansvarlig person i HMS-avdelingen. Kontraktører kan benytte den type vernesko som egen risikovurdering tilsier. Valg av høy eller lav vernesko skal risiko vurderes per person for overtråkks risiko. Bedriften forbeholder seg retten til å kreve andre typer vernesko der valgt vernesko ikke anses å være akseptabel.

3. Hjelm:

Hjelm med hakestropp skal alltid benyttes når det utføres arbeid i høyden.

4. Hansker:

Det er påbudt med bruk av hansker ved produksjons- og vedlikeholdsarbeid. Dette kravet kan fravikes ved dokumentert SOP/EPL med grunnlag i risikovurdering eller en dokumentert SJA/TSF. Hanskene skal gi hensiktsmessig vern for de identifiserte farer. Dersom to eller flere farer kommer i konflikt med egnet beskyttelsesvern, skal hansken som gir vern mot den faren som har høyest konsekvens velges. Man kan også kombinere hansker, som f.eks. kutthanske under syrehanske.

5. Fluktmaske:

Fluktmaske skal være lett tilgjengelig for alle (inkl. besøkende) som ferdes i produksjonslokalene, og som ikke allerede bærer åndedrettsvern med tilsvarende beskyttelse.

6. Det er forbud mot å spille musikk, lydbok, podkast e.l i hodetelefon / hørselvern.

7. Halvmaske kan brukes som åndedrettsvern hvis det er sikkert at ikke eksponeringsgrensen overskrides.

8. Se også EPL for reaksjon ved H₂S/Cl₂ i romluft over 30 ppm, ref. #4.

9. Med lut menes: Natronlut (NaOH), Kalilut (KOH), Scrubberlut og Svovel lut.

10. Arbeid med kjemikaliedress inni tanker eller der hvor det er risiko for å få rift i dressen skal det brukes regntøy utenpå dressen for ekstra beskyttelse.

11. Bekledning ved tapping av ovn 5, ref. egen SOP, #5.

12. Ved sveising skal det benyttes heldekkende åndedrettsvern. I tilfeller hvor heldekkende åndedrettsvern ikke kan benyttes så kan kravet fravikes med grunnlag i grundig risikovurdering som SJA/TSF.

Unntak:

- A. Kontorarbeidsplasser, Kontroll-, spise- og pauserom, Kontor- og Laboratoriebygg er unntatt fra bestemmelsene i note 1,2 og 3.
- ~~B.~~ Hovedlager er unntatt for bruk av hjelm.
- C. Ved ankomst og avgang fra bedriften (ved ferdsel fra rotasjonsgrinder direkte til garderobe/kontor eller via skiftsjefkontor/kontrollrom til samme og omvendt) er det kun påbudt med refleksvest.
- D. Refleksvest i stedet for synlig arbeidstøy er godkjent for ferdsel mellom Adm.bygg./Hovedlab/Tekn. Adm./Kantine/Hovedgarderobe/HMS-bygg. **Hjelm, vernebriller og vernesko skal benyttes.**

NIKKELVERK

Besøkende

Ved besøk til administrasjonsbygg, teknisk administrasjonsbygg, hovedlaboratoriet, kantina og HMS-bygg er det tilstrekkelig med synlighetsplagg klasse 2 (refleksvest).

I produksjonsavdelinger og på tomta mellom bygg ikke nevnt over er det i tillegg påkrevd med hjelm, vernebriller, lange bukser og sokker og vernesko. Det anbefales bruk av frakk ved besøk i disse avdelingene.

Sjåførere

Etter innregistrering i resepsjon/ vakt skal refleksvest (eller tilsvarende synlighetstøy, klasse 2) benyttes. Sjåførere som håndterer tungt gods skal i tillegg ha på hjelm, vernebriller og vernesko.

MLP

Livreddende regel nr. 5: Frigjør og sikre energi og krefter før inngripen på utstyr.

Hovedformålet med Merke-låse-prøve (MLP) er å sørge for at all inngripen på utstyr gjøres på en sikker og trygg måte, og dermed forhindre skade på personell eller ødeleggelse av utstyr. Dette gjelder arbeid under utførelse av

- Vedlikehold, reparasjon og inspeksjon
- Rengjøring
- Modifikasjon og prosjektarbeid.

Alle som skal utføre arbeid på et utstyr SKAL låse med egen personlig lås og sette på merkelapp. Ved mer enn ett låsepunkt skal det foreligge en MLP-erklæring, utfylt av MLP-ansvarlig i området.

Ta kontakt med avtaleeier/bestiller for mer informasjon om MLP.

Arbeid med fallfare

Livreddende regel nummer 3 Vær alltid sikret ved arbeid i høyden.

Hensikten med bedriftens regler for arbeid med fallfare er å sikre at personer kan stå trygt og sikkert ved utførelse av arbeid der det er fare for fall til underliggende nivå. Vi ønsker at våre ansatte og kontraktører skal kartlegge risiko og foreta en vurdering av skadepotensiale ved alt arbeid med fallfare, slik at vedkommende er i stand til å velge hensiktsmessig utstyr og kan bruke dette på en sikker og trygg måte.

Før oppstart av arbeid skal det alltid foretas en risikovurdering for å kartlegge mulige fallfarer og skadepotensialet dersom man faller. Det er ikke bare fallhøyden, men også underlagets egenskaper som avgjør skadepotensialet.

Dersom det er fare for skade på personer eller prosessutstyr ved fallende gjenstander skal man gjøre tiltak.

Spesielle regler ved Nikkelverket:

- Fallsele med 2 fallblokker er foretrukket utstyr på Nikkelverket
- Det er ikke tillatt med aluminiumstiger i produksjonslokaler
- Det er krav til dokumentert opplæring for å bruke stillas, stige, personløfter og for å gå på tak.

Ta kontakt med avtaleeier/bestiller for utfyllende informasjon om denne prosedyren.

NIKKELVERK

Trange rom

Livreddende regel 2: Sørg alltid for påkrevd tillatelse før du entrerer trange rom

Arbeid i trange rom medfører forhøyet risiko, og krever derfor en risikovurdering og evt. tiltak før arbeidet igangsettes (arbeidstillatelse). Viktigst er å sikre forsvarlig fluktmulighet.

Ved fare for at slike områder kan ha manglende oksygeninnhold i luften skal dette sjekkes, for eksempel før nedstigning i kummer.

Det skal være entringsvakt ved entring av tanker og arbeid i trange, ledende omgivelser. Entringsvakt skal vurderes ved entring av trange rom. Entringsvakt må ha gjennomført kurs i forkant.

Ta kontakt med avtaleeier/bestiller for utfyllende informasjon om denne prosedyren.

Trafikk

Livreddende regel nummer 7: Bryt ikke sikkerhetssonen mellom kjøretøy og gående uten klarsignal.

Sikkerhetssonen er avstanden mellom kjøretøy og person, og kan variere for ulike typer kjøretøy. For den livreddende regelen er sikkerhetsavstanden definert til å være 2 meter. Dette er et minimumskrav, og noen kjøretøy har større sikkerhetszone enn dette:

- Sikkerhetssonen bak hjullastere er 5 meter
- For arbeidsmaskiner (eks. gravemaskin) starter sikkerhetssonen der arbeidsområdet til maskinen slutter.

Klarsignal må bestå av øyekontakt og et fysisk signal. For gravemaskiner skal det fysiske signalet bestå av redusert turtall eller grabben i bakken.

All unødvendig kjøring på fabrikkområdet er forbudt. Dersom det er behov for å benytte kjøretøy på bedriftsområdet, skal særskilt tillatelse innhentes.

Fartsgrensen på bedriftsområdet er 20 km/t, hvis ikke annet er skiltet.

Parkering og bruk av kontraktørbiler

Faste kontraktører får tildelt et maks antall biler som kan være inne på bedriftsområdet, med faste definerte parkeringsplasser. Kjøretøyene skal kun benyttes etter behov ila. arbeidsdagen.

Det er i tillegg tildelt plass til kjøretøy for kontraktører, på grussparkeringen ved innkjøringen. Kjøretøyene som parkeres her brukes sporadisk ila. arbeidsdagen, eksempelvis til å hente varer på eksternt lager. Det er forbudt for privatbiler å parkere på denne parkeringsplassen.

Prosjekt har ansvar for firmabiler under prosjektutførsel. Antall kjøretøy og tilhørende parkeringsplasser skal tydelig komme frem i riggplanen.

Ved all parkering av tyngre kjøretøy skal det alltid være to barrierer. Eksempelvis håndbrekk og klosser.

Gående skal ikke benytte kjøreport der det er mulig å benytte dør.

Gående skal ikke bruke mobiltelefon, hørselvern med lyd på øret (musikk/radio) som hindrer aktsomhet.

Ta kontakt med avtaleeier/bestiller for utfyllende informasjon om denne prosedyren.

NIKKELVERK

El-sikkerhet

Livreddende regel nr. 5: Frigjør og sikre energi og krefter ved arbeid på utstyr

For kontraktører som skal jobbe på elektrisk utstyr er det krav om FSE-kurs. Dette er et krav i norsk forskrift. Alle som skal jobbe i våre elektrolyseavdelinger må i tillegg gjennomføre et internt kurs «el-sikkerhet i elektrolyseavdelinger».

Ta kontakt med avtaleeier/bestiller for utfyllende informasjon om denne prosedyren.

Løfteoperasjoner

Livreddende regel nummer 1: Gå aldri under hengende last

Det er utarbeidet en prosedyre for løfteoperasjoner. Hensikten med denne prosedyren er å avklare myndighetskrav og Nikkelverkets krav til sikker bruk av arbeidsutstyr for løfting av last og sikker planlegging og gjennomføring av løfteoperasjoner.

Ta kontakt med avtaleeier/bestiller for utfyllende informasjon om denne prosedyren.

Brann og eksplosjon

Det er mange viktige årsaker til at det er få tilløp til brann og eksplosjoner på Nikkelverket. Gode systemer for deteksjon og bra utbygd sprinkleranlegg er blant disse.

I tillegg har bedriften et godt arbeidstillatelsessystem. Dette systemet stiller en rekke krav før man kan starte arbeid som kan forårsake så varme overflater eller tenningsdyktige gnister at brennbare stoffer kan ta fyr.

Blant kravene er:

- Bestått bedriftens elektroniske sikkerhetskurs med tilleggsmodul for varmt arbeid
- Godkjent sertifikat for varmt arbeid
- Nødvendige faglige kvalifikasjoner
- Stedlig opplæring i de enkelte områdene

Før varmt arbeid startes, må arbeidstillatelse fylles ut.

Ta kontakt med avtaleeier/bestiller for utfyllende informasjon om denne prosedyren.

Varslingsrutiner ved ulykker

Alle ved bedriften har plikt til å varsle dersom de ser eller oppfatter at en ulykke har skjedd, eller er i ferd med å skje.

Nødnummeret på Nikkelverket er **38 10 13 33**. Kontraktører anbefales å lagre dette nummeret på mobiltelefonen, slik at det er lett tilgjengelig i en nødsituasjon. Varsling via dette nummeret gir raskest respons, og videre varsling skjer i henhold til Nikkelverkets interne rutiner. Bedriftsalarm kan også benyttes for slik varsling.

Avviksrapportering (RUH)

Oppdager du som kontraktør et farlig forhold på Nikkelverket som kan medføre en alvorlig skade skal du forsøke / vurdere om det er trygt å kontakte vedkommende, stoppe arbeidet og bidra til at risikoen vurderes på nytt. Ta eventuelt opp forholdet med din lokale arbeidsleder som plikter å melde observasjonen videre, eventuelt at du tar det opp direkte med firmaets kontaktperson eller lokal arbeidsledelse. Det er også viktig at uønskede hendelser blir registrert for korrigerende læring i Synergi. Ditt firma sin kontaktperson på Nikkelverket kan bestille slik tilgang til vårt Synergi-system via HMS-avdelingen.

NIKKELVERK

Arbeidstillatelser

Bedriften har et system for arbeidstillatelser. Det stilles krav til utstedt arbeidstillatelse før arbeidet påbegynnes ved følgende arbeid:

- Arbeid i tanker og trange rom
- Varmt arbeid
- Arbeid på åpne prosessanlegg med farlige kjemikalier
- Graving i grunn; arbeid på vanskelig tilgjengelige steder
- Arbeid i sikkerhetssoner, eksplosjonsfarlige områder og i områder med brannfarlig vare
- Arbeid i El-rom, nær strømskinner, nær høyspent
- Vinylester eller polyesterarbeid
- Kranløft over strømkabler eller høyspent
- Arbeid i nærheten av radioaktive kilder

Ta kontakt med avtaleeier/bestiller for utfyllende informasjon om arbeidstillatelsessystemet

Kurs

Følgende kurs er interne kurs som gjelder for Nikkelverket. Disse kurs er ikke nødvendigvis gyldige utenfor bedriftsområdet.

Alle kurs er ikke obligatoriske for ulike typer arbeid. Ta kontakt med avtaleeier/bestiller for utfyllende informasjon om de ulike kursene.

For mange kontraktører registreres kurs i kompetanseportalen til Nikkelverket. Det er ønske fra Nikkelverket at kontraktørers kurs registreres i vår database. Ta kontakt med avtaleeier/bestiller for mer informasjon om kompetansesystemet.

Dersom kontraktører har tatt tilsvarende kurs eksternt, kan disse godkjennes hos Nikkelverket, forutsatt at kursinnhold er tilnærmet identisk. Det er kontraktørene som må bevise samsvar mellom kursene.

NIKKELVERK

Type kurs	Antatt varighet	Gyldighet
Elektronisk sikkerhetskurs (tas før ankomst Nikkelverket)	1 time	3 år
Stedlig sikkerhetskurs i den enkelte avdeling	20 min	
Kurs for arbeid i elektrolyseavdelingen	2 timer	1 år
SafeWork Vinkelsliperkurs	1,5 timer	5 år
Kurs i entring av trange rom og entringsvakt	1,5 timer	5 år
Bruk av stillas	1 time	
Bruk av stige	30 min	5 år
Ferdse på tak	30 min	
SafeWork kurs i Livreddende Regler	4 timer	
Mottaker av arbeidstillatelse i ePAS	10 min	
Sikker adferd i eksplosjonsfarlige områder (EX)	1 time	5 år

Revisjonshistorikk

Revisjon Nr.	Dato	Avsnitt	Side(r)	Hensikt med endringen
3	Mars 2011	Alle	Alle	Originaldokument
4	Mai	Alle	Alle	Oppdatert stillasinstruks
5	13/5-11	Alle	Alle	Nytt avsnitt om vinkelsliper, Revisjonshistorikk, Generell korrektur
6	11.09.11	3.3.10 2	17 8	Nye regler for arbeid i høyden Om arbeidstøy
7	30.11.2012	2	7 8 9	Livreddende regler Kontroll med ut- og innpassering Regler om refleksvest
8.	17.10.2013	3.3 1, 3.3.5 3 2.2	19 6,18 12 9	Regler om trange, ledende omgivelser Endret forside med nytt navn og logo Endret tekst om SJA og TSF for samsvar mellom kontraktørhåndbok og HMS-håndbok Utenlandske sertifikater Nytt punkt om timeregistrering

NIKKELVERK

9.	5. mai. 2014	2	7	Livreddende regel nr. 7 Redigering av tekst uten innholdsending.
10.	29.10.2014	1 2.4 Vedlegg 2 Vedlegg 3 Vedlegg 4	4 11 24 28 30	Presisering om prekvalifisering av underkontraktører Oppdatert referanse til forskrift Mindre endringer. Ny tekst om bruk av biler på området Oppdatert referanse til forskrift.
11	12.06.2015	2.4 2.5 Vedlegg 3 Vedlegg 4 Vedlegg 6	11 12 29 32 43 44	Endrede regler om refleksvest Presisering om fluktmaske Regler om tetthetstesting av masker Nye regler om hørselvern med radio o.l Ny prosedyre om merke, låse prøve (MLP) Presisering i prosedyre Ny prosedyre for arbeid med fallfare Oppdatert tabell Redigering av tekst uten innholdsending. Oppdatert tabell.
12	27.04.2016	1 2.2 2.4 2.4 3 Vedlegg 2 Vedlegg 6	5 9 10 12 18	Fjernet tekst om dokumentasjon i vernehåndbok Ny setning i kapittel om inn/ut-passering Redigering av tekst uten innholdsending. Avsnitt flyttet fra 3.3.8, samt endret noe Oppdatert regler for brannfarlig arbeid Oppdatert med mindre endringer Mindre endringer
13	21.12.2017			Større endringer. Så godt som ny utgave.
14	12.04.2019		6,7 og 8	Verneutstyr
15	24.02.2021	Livreddende regler Åndedrettsvern Arbeid på rørledninger	5 og 6 8 8	Lagt til avsnitt om kritiske kontroller Lagt til krav om helmaske ved arbeid på vanskelig tilgjengelige steder. Lagt til O ₂ i oversikten
16	26.9.2022	Påbudt verneutstyr	6	Presisering av regler
17	29.09.2023	ePas Arbeidstillatelse		Flettet inn Arbeidstillatelse.
18	27.11.2023	Prosedyre		La til prosedyre for arbeid på åpne og lukkede prosessanlegg
19	07.03.2025	Arbeidstillatelse Kurs	14 og 15 15	Oppdatert liste over arbeid med krav til AT Lagt til kurs, oppdatert utløpsdato
20	24.07.2025	Påbudt verneutstyr	6	Trukket ut krav til hjelm og vernetøy i egne underkapitler. Oppdatert formatering på overskrifter.
21	27.11.2025	Krav til stedlig sikkerhetskurs og kurs for arbeid på tak	15	Fjernet krav om repetisjon av disse to kursene hvert 3. år. De ha nå evig varighet, forutsatt at man har regelmessig arbeid på bedriften. Har man IKKE vært på bedriften i løpet av en 3 årsperiode må kursene tas på nytt.
22	12.06.2026	Diverse mindre endringer		Del av systematisk gjennomgang av kontraktørhåndbok for å kvalitetssikre innholdet.